

RI.
SE

Brann i P-hus ved Stavanger lufthavn

Evaluering av brannen 7. januar 2020

STAVANGER LUFTHAVN, SOLA

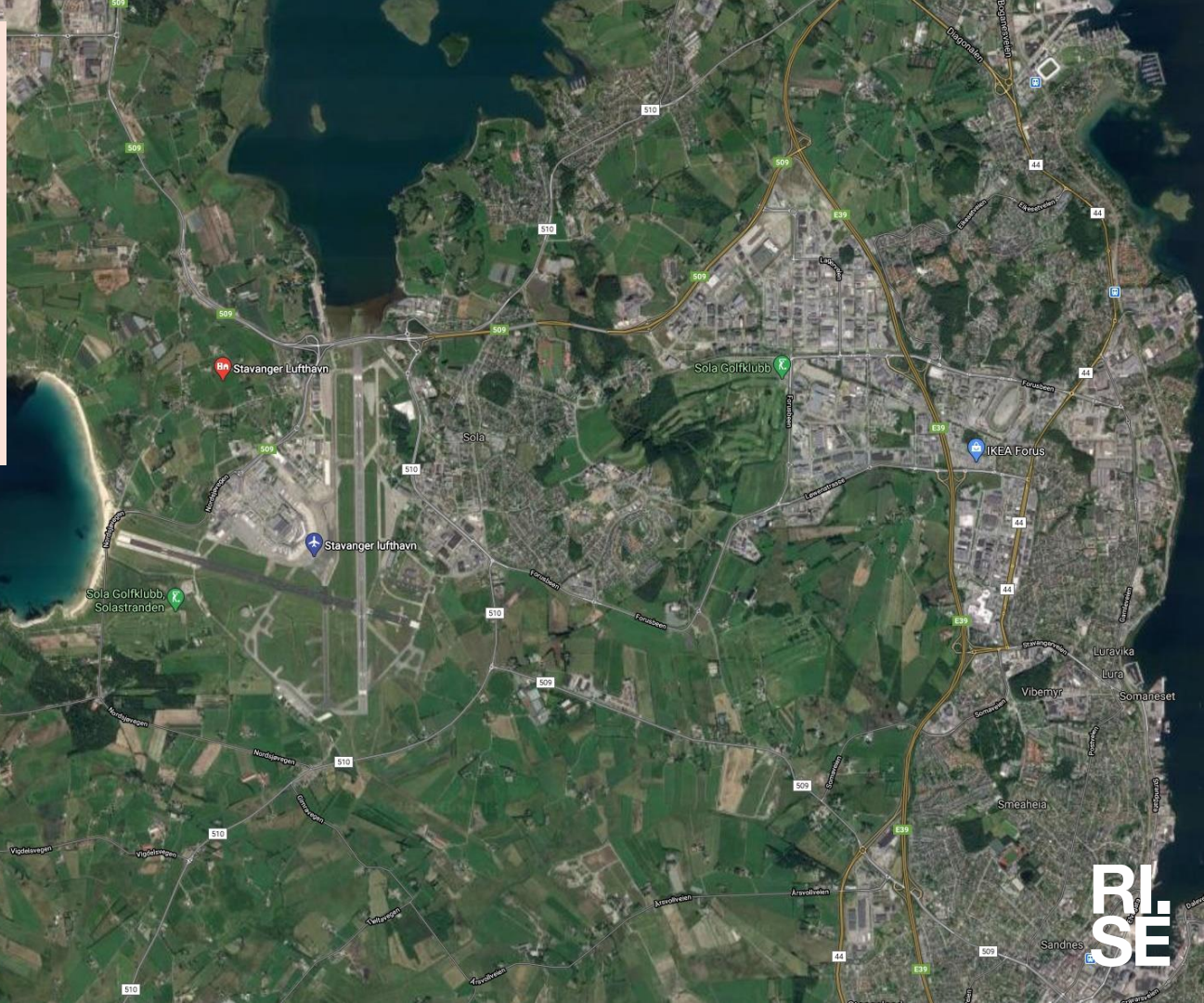
Stavanger lufthavn ligger 15 km sør-vest for Stavanger.

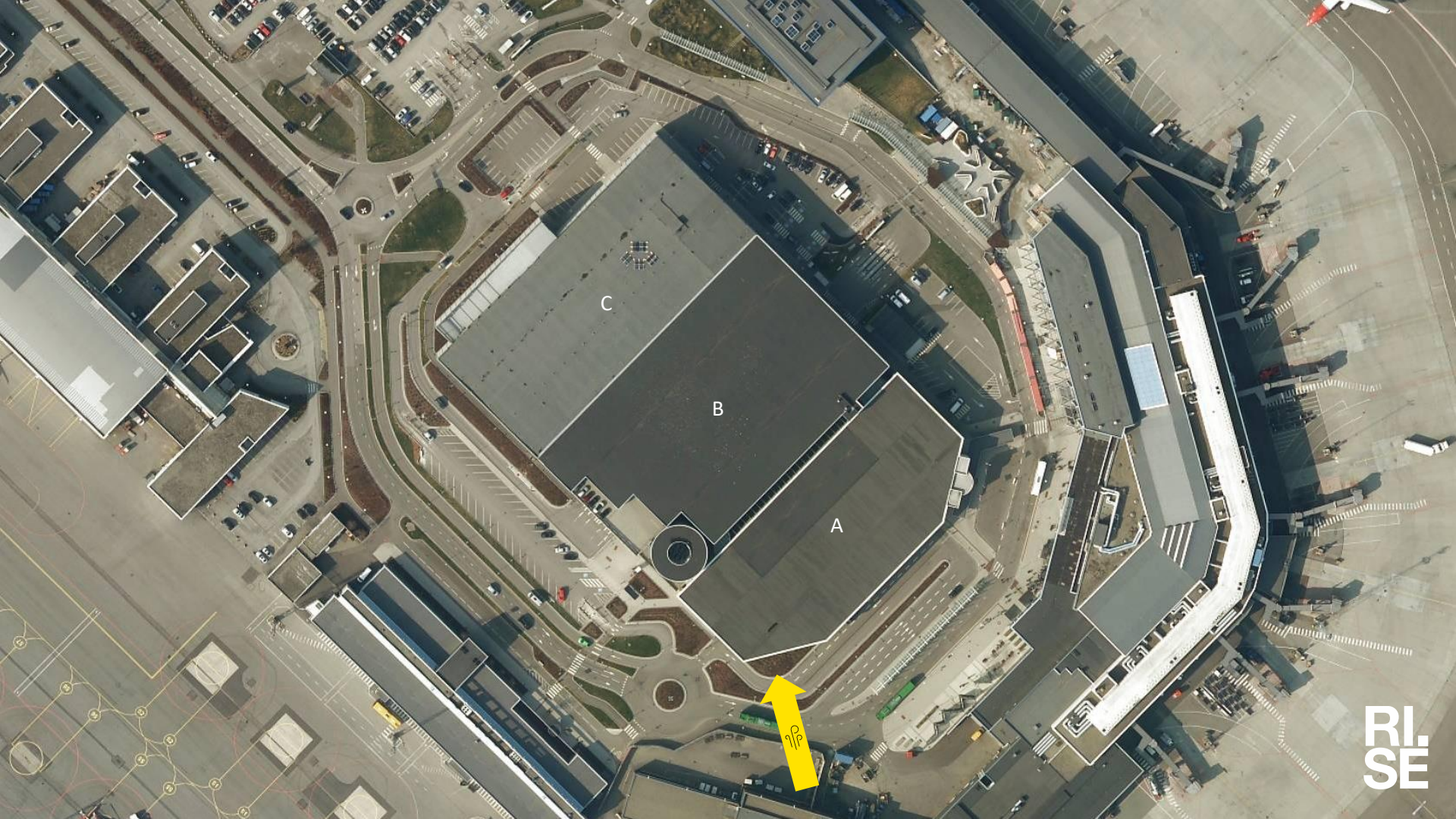
Internasjonal flyplass.

Helikoptertransport til og fra offshoreinstallasjoner.

82 000 ankomster/avganger årlig (2011)

4,1 millioner passasjerer (2011)

C

B

A

Dronefoto: Nordic Unmanned

RI
SE

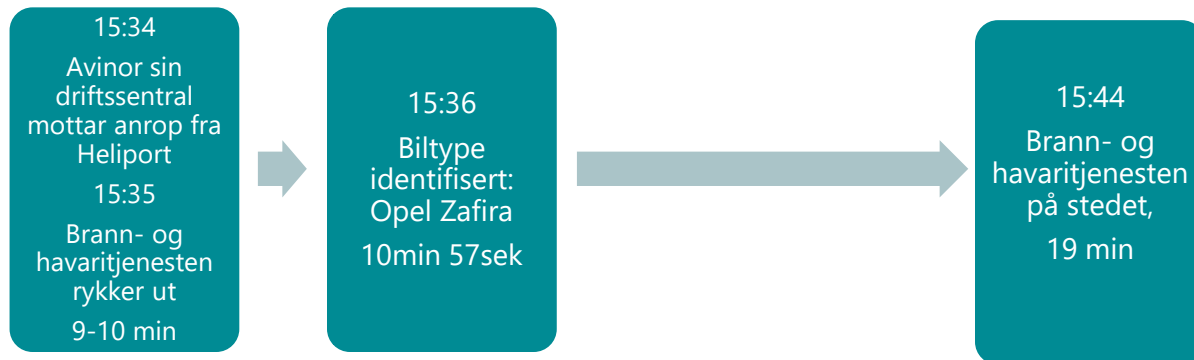
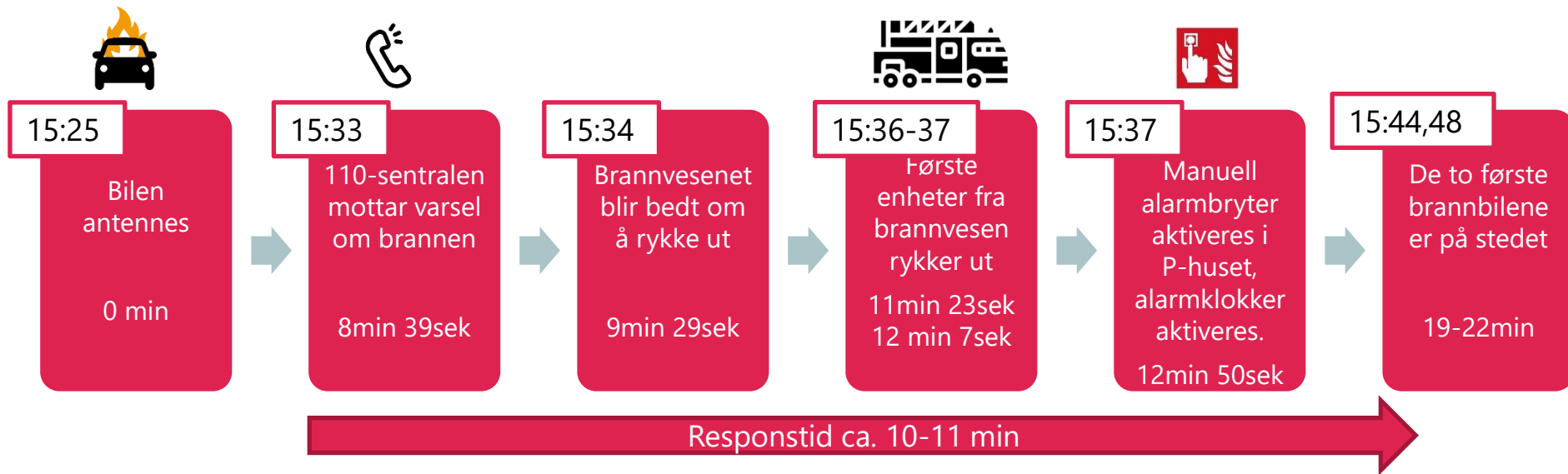
Mandat

Fremme læringspunkt til allmenn nytte

- Var bygget prosjektert iht. regelverket?
- Samsvarte organiseringen av brannvernet med regelverkets krav?
- Fungerer regelverket som forutsatt?
- Hvorfor ble brannen så omfattende?
- Hva hadde avvik og fravik å si for utfallet av brannen?
- Hvordan var evt. fravik dokumentert?

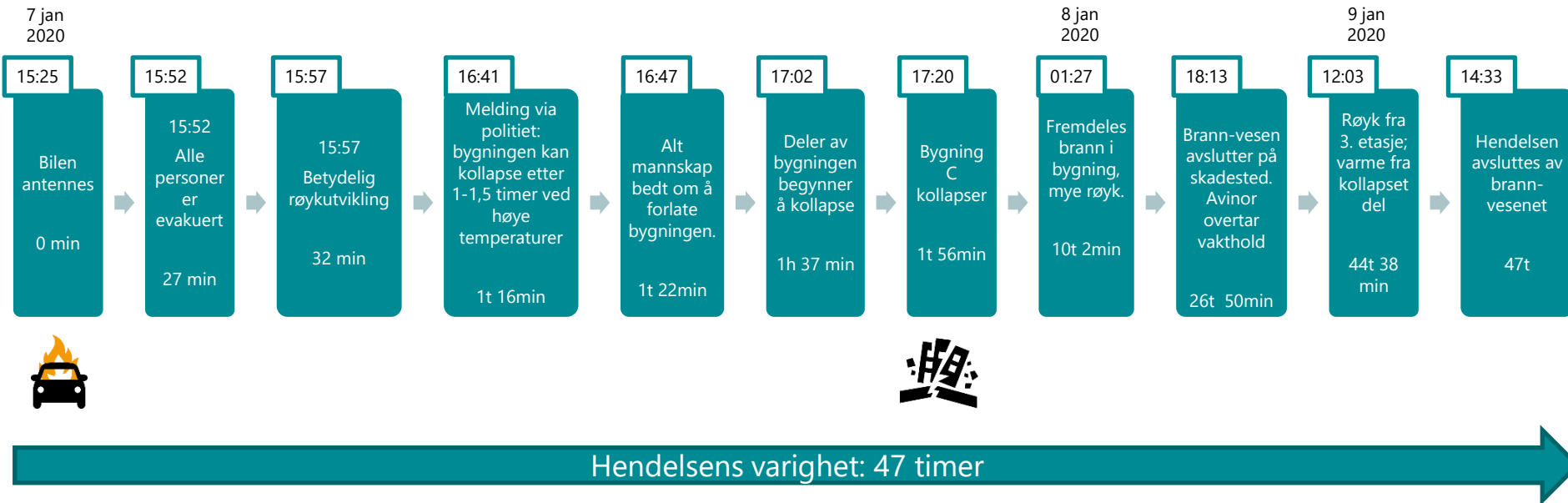
Håndtering av hendelsen

Tidslinje under responstiden

Tidslinje under brannvesenets innsats

Tidslinje brannspredning i kjøretøy

Responstid ca. 10-11 min

15:25
Bilen antennes
0 min

15:36
Melding om "Billbrann"
11:18 (min:sek)

15:40
Smell fra elbil, fare for
brannspredning til 3-4
biler
15:40

15:41
Flammer observert,
smell høres, flere biler
brenner
16-18 min

15:43
10 biler brenner
18:17

Elbiler:
- Bidrag til brannen
- Videre tekniske
undersøkelser

Håndtering i tidlig fase

- Utfordrende forhold for brannvesenet i starten:
  - **Ingen direktealarm** til alarmsentral. 8 minutter før alarmsentralen ble varslet
  - **Ingen aktive brannsikringstiltak** (eks. sprinkleranlegg)
  - Håndslukkere fantes men ble **ikke brukt** i tidlig fase av brannen
- Manglende innsatsplan for det spesifikke objektet:
  - Utfordrende tilgang for store kjøretøy
  - Utfordrende å **finne brannkummene**; privat system
  - **Lang avstand** fra angrepspunkt til brannen

Foto: Krimteknisk Sør-Vest Politidistrikt, hentet fra Rogaland Brann og redning, Evaluering av brann i parkeringshus, Stavanger Lufthavn Sola ver1

Miljøkonsekvenser

Spredt
bebyggelse

Tett bebyggelse

Solastranden

Utløp fra
rensesepark

Rensesepark

Miljømessig påvirkning – slokkeskum

Spredt
bebyggelse

Tett bebyggelse

Solastranden

Utløp fra
rensesepark

Rensesepark

Miljømessig påvirkning – røyk

Miljømessig påvirkning – elbiler

- Vannanalyser mht. utvalgte metaller som finnes i elbilbatterier viste ingen spor av litium, og kun lave konsentrasjoner av kobolt.
- Dette indikerer at batterier i elbiler ikke har bidratt til forurensning av nærliggende vannøkosystemer.

Prosjektering

Norske byggregler

- Norge har funksjonsbasert regelverk.
- Byggteknisk forskrift setter funksjons- og ytelseskrav.
- Veiledning til TEK angir preaksepterte ytelser.

Plan- og bygningsloven

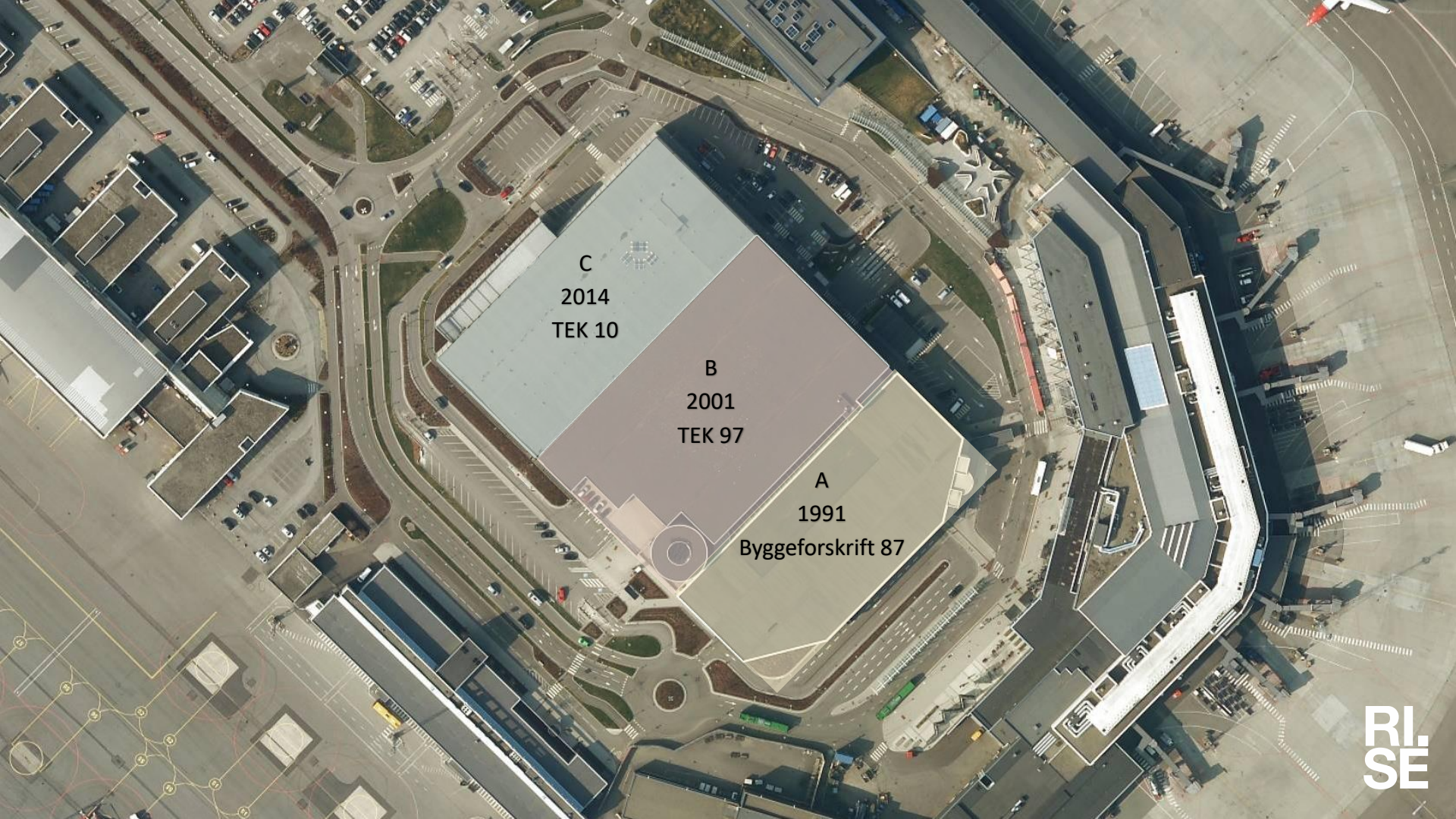
Byggteknisk forskrift (TEK)

Veiledning til TEK (VTEK)

Standard

Standard

Standard

C
2014
TEK 10

B
2001
TEK 97

A
1991
Byggeforskrift 87

**Ulik utførelse, til
tross for lik
prosjektering**

Byggetrinn B

Byggetrinn C

RI
SE

Risikoklasser

- En bygning plasseres risikoklasse (1-6) ut i fra trusselen en brann kan innebære for skade på liv og helse.
- Bygningstyper er i utgangspunktet plassert i risikoklasse i henhold til tabell i VTEK, -alternativt i henhold til ulike parametere relatert til bruken av bygningen.
- P-hus med mer enn én etasje tilhører etter VTEK risikoklasse 2.

Brannklasser (BKL)

- En bygning plasseres i brannklasse ut i fra hvilke konsekvenser en brann kan ha for liv, helse, miljø og samfunnsinteresser.
- Brannklasse 1 – 3 er basert på risikoklasse og antall etasjer. Preaksepterte ytelser kan benyttes.
- Brannklasse 4: særlig store konsekvenser for liv, helse, miljø og **samfunnsinteressers** (herunder infrastruktur -> **flyplasser**). Preaksepterte ytelser kan ikke uten videre benyttes.

Brannklasse	Konsekvens
1	Liten
2	Middels
3	Stor
4	Særlig stor

Bæreevne og stabilitet

- Funksjonskrav i TEK 97 og TEK 10:
  - *Bæresystem i byggverk i **brannklasse 1 og 2** skal dimensjoneres for å kunne opprettholde tilfredsstillende bæreevne og stabilitet i minimum den tid som er **nødvendig for å rømme og redde personer og husdyr i og på byggverket.***
  - *Bærende hovedsystem i byggverk i **brannklasse 3 og 4** skal dimensjoneres for å kunne opprettholde **tilfredsstillende bæreevne og stabilitet gjennom et fullstendig brannforløp**, slik dette kan modelleres.*

Bæreevne og stabilitet

- Preakseptert ytelse for bærende hovedsystem for P-hus i **BKL 3** var **R 90**.
- Det argumenteres for at ytelsen kan reduseres til **R 15** under visse forutsetninger.
  - I TEK 97 gjaldt dette for alle P-hus.
  - I TEK 10 gjaldt dette **kun** for **BKL 1 – 2**.
- I brannteknisk konsept ble det videre argumentert for å fravike fra R 15 og redusere til **R 10**.

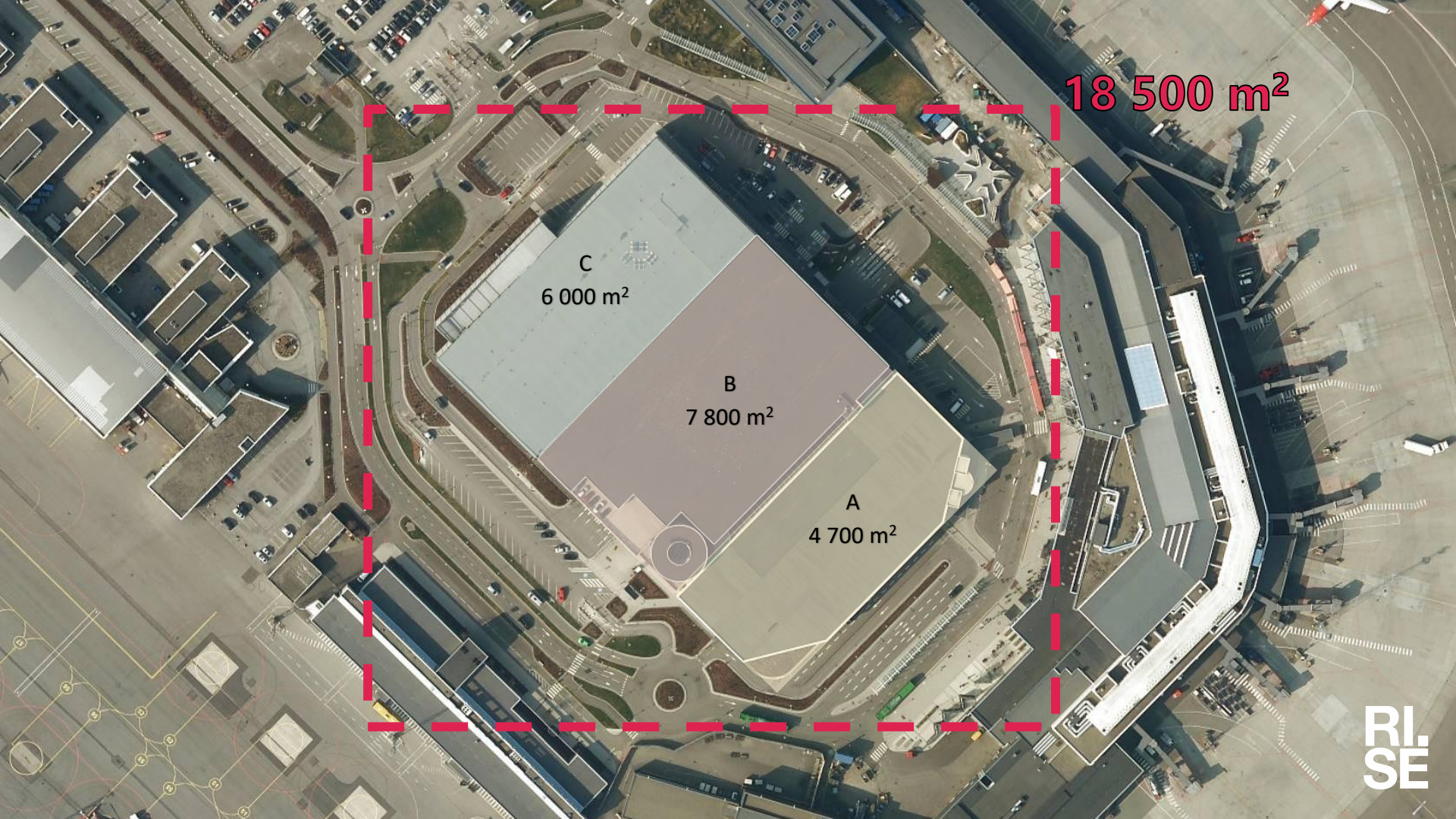
Seksjonering

- Funksjonskrav i TEK 10:
  - *Byggverk skal deles opp i brannseksjoner slik at brann innen en brannseksjon ikke gir urimelig store økonomiske eller materielle tap.*
- VTEK angir største bruttoareal før man må seksjonere.

Seksjonering

Spesifikk brannenerg i MJ/m ²	Største bruttoareal (m ²) per etasje uten seksjonering			
	Normalt	Med brannalarm	Med sprinkler	Med røyk- ventilasjon
Over 400	800	1 200	5 000	Uegnet
50-400	1 200	1 800	10 000	4 000
Under 50	1 800	2 700	Ubegrenset	10 000

18 500 m²

C
6 000 m²

B
7 800 m²

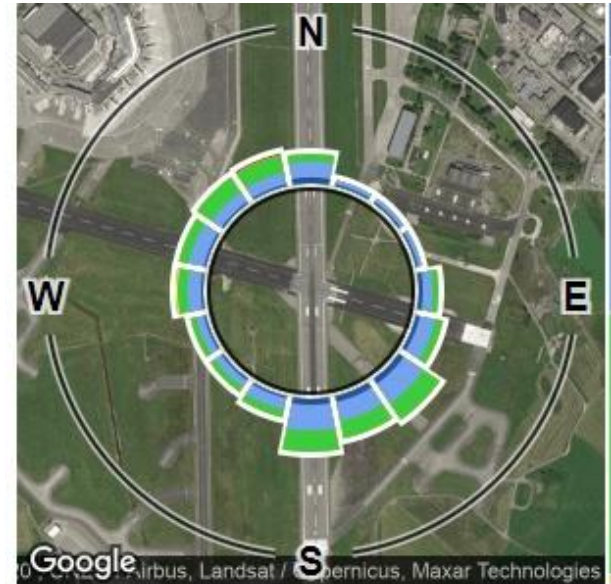
A
4 700 m²

Seksjonering

- Åpne veggflater og god gjennomlufting opphever ikke kravet om seksjonering.
- **P-huset skulle vært seksjonert.**

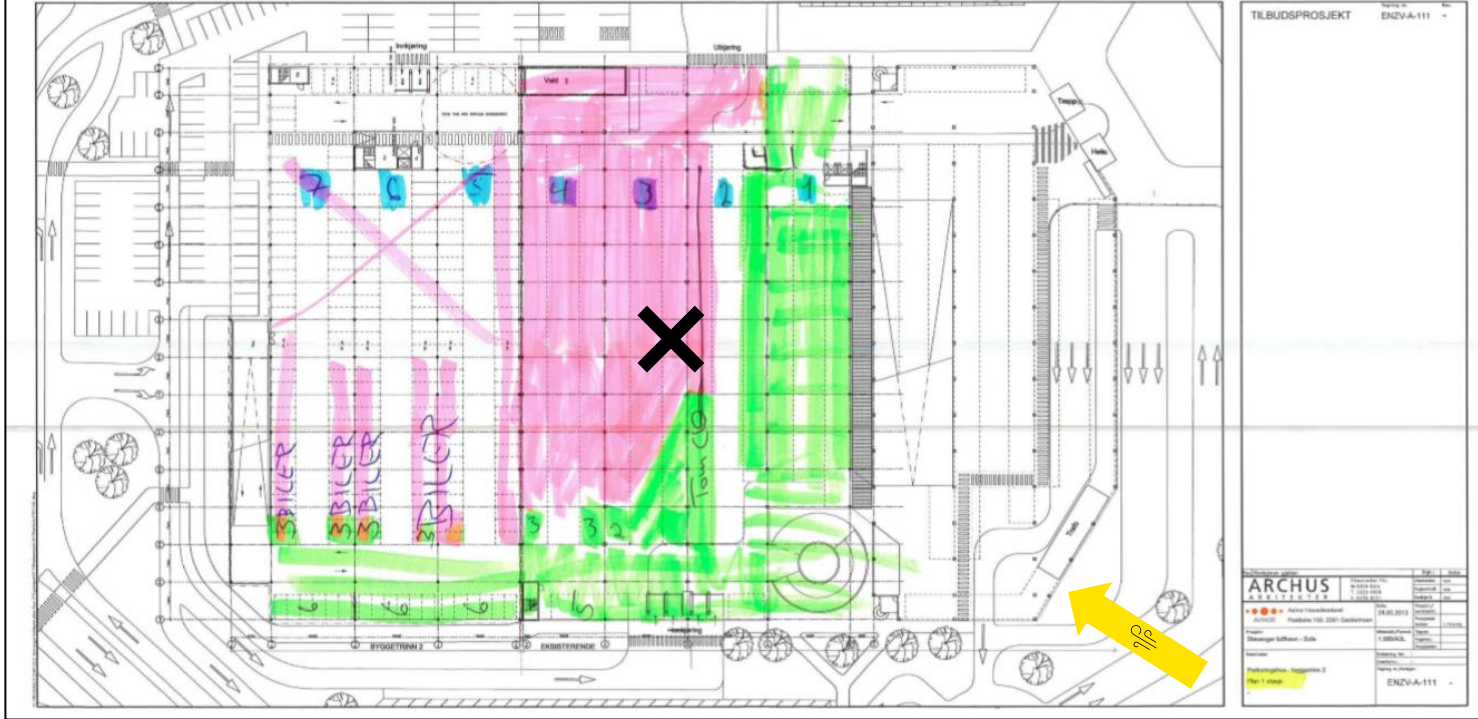
Vind

- 11 – 19 m/s vind under hendelsen.
- Ikke uvanlige vindforhold for området.
- Delvis åpne vegger ga brannen god tilgang til friskluft.
- Resulterte i rask brannspredning.

- Rad nr. 1-4
- Skade på kontraksjon
- Tilgjengelige bra med/inkl. hele biler

Biler 1. etg.

ARCHUS		Tilbudsprosjekt	
Arkitekt		Prosjekt	ENVA-A-111
Eier		18.03.2019	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	
Arkitekt		1:100	
Byggetegn		1:100	
Tegning		1:100	

Konklusjoner og læringspunkter prosjektering

- Var ikke prosjektert iht. regelverket: mangler mht. bæreevne og seksjonering (evt. slokkeanlegg).
- Viktig med helhetlig sikkerhetsfilosofi.
- Bør være varsom med gjenbruk av tidligere brannkonsept etter oppdatering av regelverk.
- Konsekvensene fra en brann på nærliggende bygninger og infrastruktur bør vurderes.
- Lempelsen hvis man har $>1/3$ åpne vegger bør endres, og det bør utredes hva grad av åpenhet og utforming har å si for brannutvikling.
- Pga. fare for store konsekvenser for samfunns viktig infrastruktur burde P-huset vært prosjektert i BKL 4.
- Endringer i regelverket bør løftes tydeligere fram.

Øvrige konklusjoner og læringspunkter

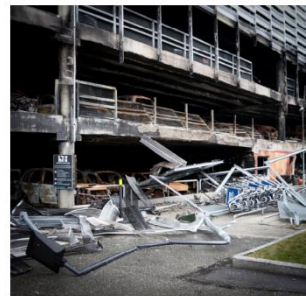
- Håndtering av hendelsen: **Læringspunkter** fra slokkeinnsatsen identifisert
- **Elbiler**: ikke grunn til å tro at elbiler har påvirket brannutviklingen annerledes enn bensin- og dieseldrevne kjøretøy.
- Begrenset **miljøpåvirkning** fra brannen; fra slokkeskum og fra røyken

Rapport tilgjengelig

- Norsk utgave ligger på våre hjemmesider
www.risefr.no/publikasjoner
- Engelsk utgave kommer.

**RI
SE**

SAFETY & TRANSPORT
RISE FIRE RESEARCH

Evaluering av brann i parkeringshus på
Stavanger lufthavn Sola 7. januar 2020

Karolina Storesund, Christian Sesseng, Ragni F.
Mikalsen, Ole Anders Holmvaag (Norges brannskole),
Anne Steen-Hansen

RISE-rapport 2020-43

**RI
SE**

Karolina Storesund

karolina.storesund@risefr.no

(+47) 48 99 71 66

Christian Sesseng

christian.sesseng@risefr.no
@csesseng

(+47) 98 41 03 25

Ragni Fjellgaard Mikalsen

ragni.mikalsen@risefr.no
@ragniragniragni

(+47) 99 69 31 21